

OBRTNI VESTNIK

strokovi

Državna licejska
knjižnica
Ljubljana

predek slovenskega obrtništva.

»Obrtni Vestnik«
izhaja

mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno . . . 48 K
polletno . . . 24 »
četrtletno . . . 12 »
posamezna številka . . . 2

skih obrtnih zadrug v Ljubljani

in „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug“ s sedežem v Laškem trgu
in slovenskih obrtnih društev.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Ponatis dovoljen le z navedbo vira.
Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Dunajska cesta 20.

Cene inseratom:

Pri 1× objavi 1/1 str. 1000 K
» » » 1/2 » 500 »
» » » 1/4 » 260 »
» » » 1/8 » 140 »
» » » 1/16 » 75 »
Pri 12 kratni objavi 5%, pri
24 kratni obj. 10% popusta.

IV. letnik.

V Ljubljani, 15. marca 1921.

Štev. 6.

Ljubljanski veliki semenj 1921.

Neizprosno zahteva sedanji čas od vsakega naroda, da postavi v boj za svoj obstanek in svojo prihodnost najboljše svoje sile. Ta boj pa more uspešno bojevati samo oni narod, ki svoje sile dobro pozna, da jih more o pravem času uporabiti na pravem mestu.

Prva naloga našega ujedinjenega troimenskega naroda je, spoznati samega sebe, spoznati lastno moč in to predvsem na polju, ki je prineslo že vsakemu narodu, ki ga je pridno obdeloval, blagostanje, na polju industrije, obrti in trgovine.

Medtem ko je naša država po večini agrarna, baš slovenski del ni posebno oblagodarjen s tem naravnim zakladom. Osredotočiti nam je radi tega vse svoje moči predvsem v industriji, obrti in trgovini. Pričetek je dan, treba je samo na tem potu pogumno stopati naprej. V primerno vzpodbudo vsem, ki že v teh panogah delujejo, predvsem pa, da pokažemo ostali naši domovini, kaj znamo in kaj zmoremo, da pokažemo svojo moč v teh panogah ter dokažemo s tem, da posedamo marsikaj, o čemer se je mislilo do sedaj, da je treba importirati iz inozemstva, in da se spoznamo medsebojno, so se na seji, ki se je vršila na inicijativo trgovske in obrtniške zbornice, zveze obrtnih zadrug ter oddelka ministrstva za trgovino in industrijo pri deželni vladi, vsi v velikem številu zastopani interesirani krogi soglasno izjavili za prireditev vzorčnega semenja v letu 1921 v Ljubljani.

Z veseljem je moči konstatirati, da je namera, prirediti ta semenj, ki se nazove »Ljubljanski veliki semenj 1921«, in ki se bo vršil od 6. do 21. avgusta tekočega leta v Ljubljani, vzbudila v industrijalnih, obrtnih in trgovskih krogih tako veliko zanimanje, da se je na prvi poziv, služoč samo splošni informaciji, odzvalo okoli 200 tvrak, ki rabijo za razstavitve svojih proizvodov okoli 2200 kvadratnih metrov.

Priprave za veliki semenj so v polnem teku. V interesu tvrdk je, da čimprej vsaj načeloma javijo ali se udeležijo semenja, ker je za priprave in zlasti za ureditev prostorov treba vedeti, s kakšno udeležbo je računati. Zato se tvrdke, ki niso še odgovorile, pozivljajo, da to čimprej store, vsi pa, ki niso prejeli direktnega vabila, so naprošeni, da se s tem smatrajo za nujno vabljeni, se izjavijo v principu na naslov »Urad ljubljanskega velikega semenja v Ljubljani, Turjaški

trg št. 6, II«, ali so voljni na tem velikem semnju razstaviti svoje proizvode in koliko kvadratnih metrov prostora bodo približno v to svrhu rabili.

Ni treba posebno povdarjati velike važnosti tega velikega semenja za naša podjetja. Razstavljalci morejo imeti velike praktične koristi. Saj imajo vzorčni semnji poglavitno praktične namene in se zato v vedno večjem številu ustanavljajo, po drugih državah: izborna reklamno sredstvo so in dajejo najboljšo priliko odjemalcu, da nazorno spozna nove dobre nabavne vire, razstavljalcu pa, da razširi krog svojih odjemalcev, obema pa nudijo možnost takojšnjih kupčijskih sklepov.

Eng. Franchetti:

Vodstvo in uprava obrtnih zadrug.

(Nadaljevanje).

Namen pripravljalne seje je, da dobi odbor priliko slišati še pred občnim zborom poročilo funkcionarjev, jih izpopolniti ali popraviti morda tudi predlagati bistvene spremembe, ako vsebujejo netočnosti. Ako se vrši volitev novega odbora, treba je sestaviti kandidatno listo in na občnem zboru predlagati, koga se naj voli za načelnika, njega namestnika, odbornike itd. Vsi odborniki so odgovorni občnemu zboru za poslovanje zadrug v poslovnem letu. Zato ima vsak odbornik pravico in dolžnost, da dobi vpogled v poslovanje in na vse stvari, ki se nanašajo na zadružno življenje. Neprijetno vpliva na udeležence občnega zbora, ako o eni in isti stvari poročata dva poročevalca. Zato se naj funkcionarji pri pripravljalni seji za občni zbor domenijo, kako sestaviti poročilo, da ne segajo pri poročanju drug drugemu v delokrog. Najbolj priporočljivo pa je, da se izdela enotno poročilo, ki naj obsega in omenja vse dogodke in ki nudi jasno sliko zadružnega delovanja za vse preteklo leto. Poročilo naj obsega:

Koliko izvanrednih občnih zborov in koliko sej načelstva se je v preteklem letu vršilo. Koliko je prišlo na novo obrt in koliko ovadb se je vložilo radi neopravičenega izvrševanja obrti in kaki uspehi so se pri teh ovadbah dosegli.

Dalje naj poročilo vsebuje koliko pomočnikov in vajencev je bilo preteklega leta priglašanih in od-

glašenih, koliko vajencev je delalo pomagalsko preizkušnjo in s kakim uspehom. V poročilu je treba omeniti, koliko združnih članov, pomočnikov in vajencev šteje zadruga koncem preteklega leta. V poročilu je na kratko omeniti vse važne dopise, ki so došli od trgovske in obrtniške zbornice, okrajnega glavarstva ali Zveze obrtnih zadrug in kako so se rešili, omeniti je število došlih vlog in dopisov in koliko se jih je rešilo ali odposlalo.

Poroča se naj tudi o vseh drugih važnih zborovanjih, ki se jih je udeležil zadržni načelnik ali kak drugi delegat zadruga.

Pri kolektivnih zadrugah je tudi na mestu, da se poroča, koliko je v zadrugi včlanjenih, krojačev, čevljarjev, mizarjev, kovačev, ključavničarjev itd. S takimi poročili se poda združnim članom jasna slika in so zanimiva za vsakega člana ter so privlačna sila za udeležbo na občne zборе. Naloga sestavljati in poročati omenjena poročila je združnega tajnika. Tajnik mora biti gibajoča sila vsega združnega delovanja. O vsem mora biti poučen, povsod mora biti navzoč. Tajnik mora biti združnemu načelniku desna roka in v glavnem izvršilni organ združnega načelstva. Tajnik vpisuje vse došle in odposlane dopise po tekočih številkah v zato posebno določeni knjigi, v kateri je razvidno, od katerega je dopis došel ali komu se je odposlal in kratka vsebina dopisa. Prejem pošiljatev ali priporočenih pisem in dopisov se mora s podpisom potrditi in vedno dostaviti dan prejema. Na pisma in dopise se naj odgovarja čim preje, in sicer vedno jasno in kratko. Oblika za odgovore bodi tovarišem kolikor mogoče ljubezna in poučna, zvezi in uradom dostojna ter brez vsakršnih fraz in nepotrebnih naslovov. Vse dopise in vloge se naj piše v dveh izvodih (na stroju ali z odtiskom v kopirni knjigi). En izvod ostane v združnem arhivu. Ako se odpošlje dopis ali odgovor priporočeno, se naj prilepi receptis na kopijo, ki ostane v zadrugi. Tajnik mora poznati predpise za pismeno občevanje z zvezo, z uradi in drugimi oblastnjami. Tajnik naznanja združne redne in izvanredne občne zборе/okrajnemu glavarstvu v Ljubljani, mestnemu magistratu (obrti oddelek), dalje zvezi obrtnih zadrug in če ta obstoji tudi združnemu inštruktorju ali kakor se ga v Jugoslaviji namerava nazivati združni nadzornik, katerega pa žalibog še pogrešamo. Zadrugo zastopa na zunaj, to je napram oblastvom in drugim korporacijam združni načelnik ali njega namestnik. Vse važnejše dopise pa naj podpisujeta načelnik in tajnik, če se pa gre za blagajniške posle, podpiše tudi blagajnik.

Zadržni načelnik ali tajnik, ki skliče združni zbor, mora najmanj tri dni poprej o tem obvestiti obrtno oblastvo in za zadrugo postavljenega komisarja, če obstoji (§ 127. zakona z dne 5. februarja 1907, drž. zak. št. 26) ter naznaniti dnevni red in sicer čas, kraj (prostor), n. pr.:

Okrajnemu glavarstvu

v _____

Načelstvo zadruga mizarjev v _____ naznanja, da se vrši redni (izvanredni) občni zbor dne _____ 19— marca 19— ob 2. uri popoldne v telovadnici meščanske šole v _____.

Dnevni red:

1. Nagovor načelnika.
2. Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zбора.

3. Poročilo načelstva o združnem delovanju preteklega leta.
4. Poročilo blagajnika.
5. Poročilo računskih preglednikov.
6. Proračun za leto 19—.
7. Določitev združne doklade za leto 19—.

Omenjenih sedem točk mora biti na vsakem rednem občnem zboru na dnevni red. Poleg tega pridejo še točke na dnevni red, ki se jih postavi po predpisu združnih pravil, n. pr.:

»T o č k a 8. Volitev načelstva:

- a) načelstva,
- b) načelnikovega namestnika,
- c) 10 odbornikov in 10 namestnikov,
- d) dva računski preglednika,
- e) pet zastopnikov v zvezni zbor.

Na vabilo, ki ga je poslali vsem združnim članom se naj še dostavi:

»Če občni zbor ob 2. uri ne bode sklepčen, se isti vrši uro pozneje ob vsakem številu navzočih članov (§ 18. združnih pravil).

Člani, ki se občnega zboru ne udeležijo, se kaznujejo z globo do 20 K (§ 25 zadr. pravil).

Predstojeci vzorec dnevnega reda vsebuje točke, ki se navadno ponavljajo od leta do leta. Če pa hoče zadruga plodonosno delovanje razviti, mora postaviti na dnevni red še druge važne točke, ki združnim članom koristijo in vzbujajo zanimanje do združnega življenja.

Navadno se tarna in čujejo pritožbe, da zadruga nimajo nobenega pomena. Temu pa ni tako! Če je načelstvo zadruga v pravih rokah, se za člane lahko mnogo koristnega ustanovi.

Priporočati je torej, da združna načelstva sledujejo tok časa in da smatrajo za potrebo postavljati točke na dnevni red občnega zboru, ki so važne. Tako bi bilo n. pr. za zadrugo mizarjev priporočati, da se postavi na dnevni red točko:

»Prošnja, da se polaganje parketov uvrsti med rokodelske obrti in prideli mizarški stroki.«

»Prošnja, da se za rokodelske obrti uvede mojstrska preizkušnja in določi preizkuševalni red.«

»Ustanovitev podpornega sklada.«

»Ustanovitev združne bolniške blagajne.«

»Ustanovitev strokovnega tečaja za mojstre, pomočnike in vajence.«

»Ustanovitev tečaja za obrtno knjigovodstvo, dopisovanje in kalkulacijo.«

»Ustanovitev združnega skladišča in prodajalnice itd.«

(Dalje prihodnjič)

Ivan Rebek:

Nekaj spominov na gospodarske konference v Beogradu.

Na odredbo trgovskega ministra dr. V. Kukovca so se vršile začetkom tega meseca v Beogradu gospodarske konference, h katerim je povabil minister zastopnike industrije, trgovine in obrti. Obrtništvo so zastopale so obrtniške organizacije: za Srbijo predsednik zanatlijske komore v Beogradu Mijo Stojanovič, iz Hrvaške predsednik krojaške zadruga v Zagrebu Fr. Lešnik, iz Bosne predsednik čevljarске organizacije v Sarajevu Hamid Jeftanovič in iz Slo-

venije predsednik obrtnega društva v Celju Ivan Rebek.

Na dan pred konferenco (2. t. m.) se je zbrala večina zastopnikov na predposvetovanje v prostorih beograjske trgovske zbornice, ker so bili tam prostori premajhni, pa potem v prostorih državne loterije. Velika dvorana, pripravljena za občinstvo, kadar se žrebajo številke loterije. Na poziv predsednika se je sklenil za drugi dan enoten nastop, predvsem v razpravi v neurejenih prometnih razmerah, za katere so se določili referenti. Za Slovence je prevzel referat g. inž. Šuklje iz Ljubljane. K točki o reviziji carinskih tarifov in carinarskega poslovanja je poleg mnogih referentov iz drugih pokrajin za Slovence prevzel referat g. dr. Mohorič iz Ljubljane.

Dne 3. t. m. ob 10. uri dopoldne se je velika dvorana napolnila do zadnjega kotička. Videlo se je, da so sami strokovnjaki med seboj in da bo vsakdo izmed njih vedel povedati kakšno zdravilo za neznosne razmere, kakoršne so nastale za industrijo, trgovino in obrt. Točno ob določeni uri so se zbrali tudi zastopniki ministrstva saobračaja in glavne carinske uprave. — Ob četrtna 11. uro je minister dr. Kukovec pozdravil zborovalce, nakar se je pričela razprava o prvi točki dnevnega reda: prometne razmere. V stvarni, deloma ostri kritiki je 30 vpisanih debatantov kritikovalo nedostatke na železnicah in predlagalo način izboljšanja in preureditve. Načelnik ministrstva saobračaja se je sicer branil, vendar je bil splošen utis ta, da je bila kritika potrebna in zdrava, če tudi morda v eni ali drugi stvari deloma krivična, deloma preostra.

Drugi dan 4. t. m. je bila razprava o reviziji carinskih tarifov in o pomanjkljivosti v carinskem postopku. Razprava je bila mestoma burna, ker so se med pravimi interesenti — zastopniki industrije in trgovine — oglašali tudi izvozniki, kateri imajo interes na tem, da izvozijo vse in če bi še tako potrebno bilo v naši državi. Seveda so ti dobili od poklicanih činiteljev primeren odgovor.

Minister dr. Kukovec je po izvršeni debati obširno odgovarjal na vsa važnejša izvajanja. Povdaril je, da so sicer zborovalci prinesli s seboj mnogo dobrih nasvetov, vendar pa ima utis, da niso prišli zadostno pripravljeni. Edino celjska obrtniška organizacija je prinesla konkretne predloge, v katerih točko za točko navaja spremembe carinskih tarifov, kakoršne si želi. Minister želi, da bi enako tudi industriji in trgovci stavili konkretne predloge, na podlagi katerih bo trgovsko ministrstvo moglo vprašanje študirati.

Na ministrovo željo so se izvolili strokovni odbori, ki naj preštudirajo carinsko tarifo in predlagajo ministrstvu potrebne spremembe. Voljeni so bili odbor za lesno trgovino in industrijo, za usnjarsko, železno in mlinsko industrijo, za trgovino z žitom in živino ter poseben obrtniški odbor.

Obrtniški zastopniki so se zbrali dne 5. t. m. v prostorih zanatlijske komore, kjer so v petih sejah razpravljali o vseh točkah obrtniškega vprašanja. Ministrstvo za trgovino je poslalo na te seje kot svojega zastopnika znanega združnega organizatorja g. Miloša Štiblerja. Po daljši debati se je sklenilo, naj začasni obrtniški svet zaprosi vlado, da stavi v prihodnji proračun znesek po 100 milijonov dinarjev v svrhu podpiranja male obrti. V ta namen naj osnuje vlada centralni kreditni zavod v Beogradu, v kateri

imenuje polovico članov vlada, polovico pa obrtne organizacije. Tako bo imela na eni strani vlada v rokah kontrolo nad poslovanjem zavoda, na drugi strani pa obrtniki sami. Pri podeljevanju podpor se ima vlada držati le obrtnih organizacij in sicer zadrug, bodisi kreditnih, bodisi nakupovalnih, proizvajalnih itd. Zadruga so odgovorne za razdeljevanje podpor v obliki kredita za razmeroma nizke obresti.

Daljša debata se je vnela o vprašanju, ali naj bodo deležni teh podpor le organizirani obrtniki ali tudi drugi. Ker Srbija šteje danes krog 15.000 obrtnikov, od katerih je pa komaj 3000 organiziranih, bi mnogi podpore potrebni obrtniki iste ne bili deležni. Dosežen je bil sporazum, da smejo od dneva ustanovitve navedenega državnega kreditnega zavoda skozi dve leti v izrednih slučajih dobiti tudi še neorganizirani, pa v resnici potrebni obrtniki mala posojila naravnost pri centralnem zavodu, po preteku dveh let pa izključno organizirani.

Popoldne istega dne smo se posvetovali o zavarovanju obrtništvu za slučaj bolezni in onemoglosti. Od ministra na sejo poslani strokovnjak nam je poročal o raznih sistemih: holandskem, francoskem, nemškem in belgijskem. Kot najprimernejši se nam je zdel holandski in smo ga tudi z malimi izpremembami sprejeli.

Nato smo sprejeli v smislu storjenih sklepov resolucije, katere je drugi dan posebna deputacija predložila ministru dr. Kukovcu, ki je deputacijo, obstoječo iz enega Srba, enega Hrvata in enega Slovenca, ljubeznivo sprejel in obljubil, da bo po svojih močeh skrbel, da spravi še v letošnji proračun znatni znesek za povzdigo obrtništvu. Deputacija je na njegov nasvet šla tudi še v finančno ministrstvo in mu predložila isto resolucijo. Finančni minister je po stvarnem razmotrivanju zadeve spoznal isto za resno in nujno, priznal, da obrtništvu ne zahteva ničesar neupravičenega in je obljubil se za stvar zavzeti.

V pondeljek 7. t. m. so se vršila nadaljna posvetovanja o enotni organizaciji obrtništvu za vso državo. Spopolnil se je oni del obrtniškega programa, ki ni bil na I. jugoslovanskem obrtniškem kongresu v Celju dne 9. novembra 1919 dovršen. Sklenilo se je, da naj beograjska zanatlijska (obrnliška) komora izdela v zvezi z drugimi organizacijami načrt pravil za centralno organizacijo ter osnutek pravil vpošlje na ogled in v presojo vsem obstoječim obrtnim organizacijam v državi. Po končanih predelih naj skliče državni obrtniški kongres. Vse to se ima izvršiti v teku treh mesecev. Kongres se bo vršil najbrže v Sarajevu.

Od ministra dr. Kukovca sklicani gospodarski svet pomeni nele velik korak v splošnem gospodarskem razvoju države, ampak posebej za nas obrtnike velik korak naprej v spopolnitvi naše skupne obrtniške organizacije, potom katere bo šele obrtništvu začelo pomenjati oni činitelj v državi, ki je dejansko po svoji številčni in gospodarski moči.

Ministru dr. Kukovcu, ki se je za vsa najmanjša podrobna vprašanja v veliki meri zanimal in ki nam je pri odhodu želel najboljši uspehe v delu za povzdigo organizacije in s tem obrtniškega stanu, moramo pa biti iskreno hvaležni, zlasti ker iz celega njegovega delovanja mora vsakdo uvideti, da mu je ležeče edinole na splošni gospodarski povzdigi in na procvitu vseh gospodarskih strok in stanov naroda.

Pripomnim še, da smo predložili ministru resolucijo glede spremembe delovnega časa v mali obrti.

A. K.:

† Dr. Ivan Oražen.

Umrl je ...

Vest o njegovi nenadni smrti je pretresla ves naš troimeni narod in vse stanove, revne in imovite.

S službenega potovanja v Mariboru se je vrnil v četrtek zvečer, legel ob 11. uri zvečer k počitku za večno, zakaj zaspal je in ni se več prebudil ...

Našli so ga ob 7. uri zjutraj mrtvega v postelji, vendar pa še gorkega. Dr. Krajc, ki je bil nemudoma poklican ni mogel drugega konstatirati nego, da ga je zadela kap v spanju, zakaj imel je zaprte oči ...

Ne bomo obširnejše poročali, kaj je bil blagi pokojnik g. dr. Ivan Oražen kot zdravnik, kot človek, kot Slovenec, kot Jugoslovan in kot Slovan sploh! Kaj je bil kot dobrotnik! To vse so že opisali naši dnevniki brez razlike. Vsi so enodušno zapisali, da je bil dr. Ivan Oražen najdražja, najblažja duša, značajen, nesebičen, usmiljen, velik Jugoslovan in Slovan sploh!

Dr. Ivan Oražen se ni ustrašil za udeleženje svojih idealov nobenega še najnapornejšega dela. Žrtvoval se je z vso svojo veliko in močno fizično in duševno silo na način primeren njegovi blagi duši. Veliko ima zaslug na ujedinenju našega troimenega naroda. In baš sedaj bi tudi zaleglo njegovo delo v državi na raznih straneh. V prvi vrsti je videl v Sokolstvu spas naroda. Temu se je posvetil z vso vnemo in mu je starostoval na Slovenskem polnih 12 let. Ob ustanovitvi jugoslovenskega Sokolskega Saveza leta 1919 v Novem Sadu je bil izvoljen za starosta zopet on. Saj ga je dobro poznalo vse troimeno Sokolstvo, ki se je ta dan zlilo v ta Savez! Niti v nevarnih časih, ko so nas vladali Nemci in drugi nasprotniki, ni hotel kloniti jim tilnika, zavedajoč se, da so njegovi ideali sveti!

Kot zdravnik se je ravnotako žrtvoval s pravo človekoljubnostjo. Bil je vzgleden zdravnik. Kot šefa zdravstvenega odseka ga je enako dičila velika skrb, da je popolnoma izvrševal poverjeno mu delo, a tudi ga je pa tudi ljubeznivost do podrejenih mu organov. In s takimi svojstvi je seveda tudi na tem polju dosegal velike uspehe.

Dr. Ivan Oražen, sicer visoko postavljena oseba, ni nikdar znal delati niti v zasebnem občevarstvu niti v javnem kakih razlik med višjim in nižjim. Bil je napram vsem enako ljubezniv in revnim dobrotljiv!

Kot dobrotnik je pomagal marsikateremu. Marsikateri revež je iskal zdravniške pomoči pri njem. In on ga ni zdravil in pozdravil samo telesno — če je sploh bilo mogoče — marveč ga je podprl tudi gmotno, če je videl, da je njegov pacient revež!

Dr. Oražen je bil vzor človeka!

Veličastna udeležba pri pogrebnem izprevodu, ki je bil v nedeljo, dne 13. t. m. je izpričala, da je izgubila Ljubljana svojega najodličnejšega meščana in dobrotnika, saj je bilo vse mesto navzoče. Velikanska udeležba od strani Sokolstva iz Slovenije, Hrvatske in Srbije je pričala, da je Sokolstvo izgubilo s svojim starostom dr. Oražnom najzaslužnejšega in najljubšega svojega brata. Centralna vlada v Beogradu, kakor tudi pokrajinske vlade ter oficirski zbori so z

veličastno udeležbo pri pogrebu izpričali, da je bil pokojnik najboljša jugoslovanska duša.

Njegova oporoka, s katero je volil vse svoje premoženje medicinski fakulteti, ga je pa naredila za velikana!

Obrtni stan, ki se ima rajniku g. dr. Ivanu Oražnu tudi zahvaliti za marsikaj, se pridružuje vsej Jugoslaviji v žalosti in bolesi na prebriski izgubi.

Večen mu bodi spomin!

Zadružna naznanila.

Zadruga krojačev, krojačic, modistinj za sodni okraj v Ljubljani naznanja, da se vrši meseca avgusta velesejm. Interesenti, kateri se mislijo udeležiti v svoji stroki te razstave, naj sporoče to ustmeno ali pismeno v Zadružno pisarno, Gosposka ulica št. 5 v Ljubljani najkasneje do 20. marca t. l. Načelstvo.

Naši shodi in zborovanja.

Krojaška zadruga v Celju je imela svoj redni občni zbor dne 6. marca v hotelu »Pri pošti« pod predsedstvom načelnika Antona Selišek. Poročilo načelstva je bilo zanimivo in dokazuje, da zadruga v preteklem letu ni spala, marveč prav vestno vršila svojo nalogo, kar velja sicer tudi o vseh ostalih celjskih zadrukah. Število zadrušnikov je tekom leta naraslo od 82 na 106 (60 krojačev in 46 šivilj). Pomočnikov je bilo prijavljenih 52; vajencev se je na novo vpisalo 65, oproščenih je bilo 18 in je znašalo njih število koncem leta 83. Blagajniški promet izkazuje 5077 K dohodkov, 2650 K 71 v izdatkov in 4103 K 31 v zadružne imovine. Zadružna pristojbina znaša v smislu lanskoletnega sklepa 100 K za vsakega zadrušnika, vajeniška vpisnina 12 K in oprosnina 33 kron. Zadružne tekoče posle oskrbuje zadružni tajnik Ivan Streinigg skupno z drugimi celjskimi zadruhami zelo marljivo in izkazuje poslovnik za preteklo leto 145 tekočih števil, dosti več kakor leta 1919. Izvenredne posle je izvršilo načelstvo v 7 sejah in 1 izrednem občnem zboru. Zadruga se je udeleževala pri vzdrževanju obrtne nadaljevalne šole, je sodelovala v boju proti 8 urnemu delavniku, strogo pazila, da so obrt dobili res le izučeni mojstri, in je vsled energičnega nastopa pri obrtni oblasti dosegla, da je 16 neupravičenih oseb bilo deloma kaznovanih deloma primoranih k prijavi obrti. Obžalovati pa je, da se ne zavedajo vsi člani važnosti občnih zborov in svojih statutarinih dolžnosti. Udeležba na občnem zboru je namreč bila z ozirom na število zadrušnikov zelo majhna; navzočih je bilo samo 22 krojačev. Odobravamo sklep občnega zbora, da se proti mojstrom, ki svoje odsotnosti ne opravičijo, primerno postopa strogo po pravilih z disciplinarnimi kaznimi. Zadruga je članica Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug.

Razno.

Davki. V zadnjem »Obrtniku« smo čitali članek o nezaslišanem navijanju davkov pri mali obrti. Vse izgleda tako, kakor bi hoteli naši vodilni krogi malo obrt popolnoma uničiti. Čeprav razumemo, da jim je

velekapitalizem bolj pri srcu, kakor mala obrt, vendar moramo poudarjati z vso odločnostjo, da je za obstoj države (posebno naše Jugoslavije) neobhodno potrebna mala obrt, vsled česar jo je treba kolikor mogoče podpreti in povzdigniti, ne pa, kar je danes žal na dnevnem redu, s pretiranimi davki uničiti. Pod vsako kritiko je današnji davčni sistem, ki uničuje še zadnjo trohico življenja malemu obrtniku. Vse pritožbe, prošnje in še tako utemeljene resolucije obrtnikov so zaman, kajti gospoda v Beogradu si misli, da je obrtnik desorganiziran in da more z njim delati kar hoče. Temu pa ni tako. Ozrmo se samo nekaj let nazaj in uvideli bomo nehotne razne slike prevratov, pregrupacij in novih idej človeške družbe. Nekatere manj pomembne, nekatere vedno bolj naraščajoče v sili. Narodil se hočejo otresti tega, kar jih je stoletja mučilo in tlačilo. Tudi mali obrtnik je vstal ter gleda sedaj jasno v bodočnost in čaka trenutka, da se mu zasvita lepša bodočnost. Obrtnik, varen trdega dela in skromnega življenja, se ne boji ne bodočnosti, ne prevratov, vendar teptati se ne pusti. On hoče delati, a zahteva tudi, da se mu pusti takšno življenje, kakršnega zahtevajo vsi drugi stanovi. Toliko v razmišljanje merodajnim faktorjem okrog finančnih blagajn.

Slovenski prevod carinske tarife. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani je dala natisniti slovenski prevod sedaj veljavnega zakona o splošni carinski tarifi z maksimalnimi in minimalnimi postavkami ter pravili o tari. Knjiga obsega 23 pol velike osmerke in stane 80 kron. Pri naročilih po pošti naj se denar ne pošilja na naslov delegacije, temveč na »Gospodarski urad delegacije ministrstva financ v Ljubljani«. Na naročila brez denarja se ne ozira. Z izdajo te knjige je ustrezno nujni potrebi naših trgovskih krogov, ker jim bo olajšano vlaganje deklaracij brez posredovalcev. Knjiga pa bo dobro služila tudi učiteljem in učencem na tehniki, trg. šoli, v železniških kurzih in tudi na obrtni šoli. Carinskega zakona delegacija nima več v zalogi, pač pa ima nekoliko izvodov te knjige v zalogi še glavna carinarnica v Ljubljani, zato naj se zainteresirani obračajo s svojimi naročili naravnost na ta urad.

Delo uprave za zaščito industrijske lastnine. — Uprava za zaščito industrijske lastnine je začela poslovati s tekočim letom ter izdaje prvega vsakega meseca svoj »Glasnik«, ki priobčuje vse zakone in naredbe, ki se nanašajo na predmete industrijske lastnine (patente, vzorce, znamke). V »Glasniku« se tiskajo tudi naredbe tujih držav o predmetih industrijske lastnine, naša in tuja judikatura, nastavljanje osebja uprave, objave o patentih, vzorčnih in znamkinih zadevah. Za izvrševanje svojega dela potrebuje Uprava zlasti pri izdajanju patentov sposobne tehnike. V to svrhu razpolaga Uprava z gotovim številom svojih stalnih članov-tehnikov, ki se bavijo z gotovimi tehničnimi strokami, in v kratkem se bo njih število povečalo. Radi tega se opozarjajo zainteresirani na možnost nastavljanja kot stalni člani v Upravi. Razen stalnih članov je zlasti v spornih slučajih predvideno postavljanje začasnih članov, ki bodo imenovani z ukazom za pet let. Začasni člani se bodo imenovali iz krogov praktičnih tehnikov tako izmed državnih uradnikov kakor iz privatnih industrijskih podjetij. Naloga začasnih članov bo, da dajejo na zahtevo Uprave svoje mnenje, da bodo člani odbora za

pritožbe in izpodbijanja v slučaju morebitnih sporov. Začasni člani dobijo svojemu delu primerno posebno nagrado. Ministrstvo trgovine in industrije se je obrnilo na razna ministrstva radi imenovanja začasnih članov, vendar je potrebno, da se o tem obveste tudi privatni strokovnjaki vseh tehniških strok, ki se zanimajo za poklic pri Upravi za zaščito industrijske lastnine, ker v državnih poklicih niso zastopani strokovnjaki vseh tehničnih panog. Tehnične stroke, po katerih je razdeljeno delo Uprave, se razvidijo iz naredbe ministra trgovine in industrije z dne 17. novembra 1920, Službene Novine št. 267. Posebna izdaja uredbe in naredbe se dobi v knjigarni Gece Kona, kakor tudi »Glasnik« Uprave za zaščito industrijske lastnine. Po naredbi ministra trgovine in industrije z dne 23. decembra 1920 se nastavijo pri Upravi tolmači z nalogo, da prevajajo patentne spise iz tujih držav, ki se predložijo Upravi zaeno s prijavo inozemskih patentov. Ta posel bo obširen, radi česar se pozivljaja izobraženci, ki obvladajo tuje jezike, zlasti oni, ki poznajo tudi tehnično terminologijo, da se prijavijo Upravi za zaščito industrijske lastnine v Beogradu, Krunska ulica br. 14, ki jim bo dala detajlna pojasnila. Začasnim članom so lahko imenovani tudi oni strokovnjaki, ki se ne nahajajo v Beogradu, in se bodo pozvali na delo samo v slučaju potrebe, za kar se jim povrnejo potni stroški. Za tolmače ni predpogoja, da stanujejo v Beogradu, ker se jim dostavljajo na stanovanje spisi, katere treba prevesti. Naredba o zaščiti industrijske svojine je v prevodu objavljena v Uradnem listu št. 1 z dne 5. januarja 1921.

Veliko tvornico papirja ustanove v Krapini tekom tega poletja.

Penudena obravnava za prevzete mizarskih del in dobav pri gradnji anatomskega instituta v Ljubljani bo dne 21. marca ob 11. pri gradbeni direkciji za Slovenijo v Ljubljani na Turjaškem trgu št. 1. Podatke, pojasnila in ofertne pripomočke dobivajo zainteresirani proti povrnitvi nabavnih stroškov v znesku 100 K pri oddelku IV. b gradbene direkcije.

Slovenska eskomptna banka v Ljubljani nam sporoča, da so njene delnice III. in IV. emisije dogotovljene ter so iste p. n. subskribentom pri njeni blagajni na razpolago.

Trgovina z devizami in valutami. Beograd, 11. marca. Konferenca, ki jo je sklical finančni minister, je končala svoje delo. Zastopniki bank so se izjavili za popolnoma svobodno trgovino z devizami in valutami brez vmešavanja države. Zastopniki trgovcev, katerih mišljenja je tudi finančni minister, pa so bili vsaj za začasno omejitev trgovine in predlagali, naj bi se kupovanje deviz dovolilo samo onim, katerim so devize resnično potrebne, a ne v svrhu špekulacije. Vsak kupovalec deviz naj bi imel dolžnost, da dokaže na podlagi carinske deklaracije, da je za kupljene devize uvozil blago. Nova naredba o trgovini z devizami in valutami bo na vsak način boljša od dosedanje ter pomeni korak naprej v svobodni trgovini z devizami in valutami. Dovoljen bo neomejen izvoz vseh valut razven dolarjev in kronsko-dinarskih novčanic. — Prepoved izvoza naše valute je na vsak način škodljiva, kajti ako se ne sme izvažati naša valuta, se ta ne more prodajati in kupovati na tujem trgu. Tudi našim novčanicam se mora dovoliti prost izvoz, s čemur se bo dvignila naša valuta na svetovnem trgu.

Obrtno društvo Vransko ima prihodnji sestanek pri Pihlvirtu, gostilna v Kapli, na belo nedeljo 3. apr. ob treh popoldne. Zaupniki in odborniki se vtujudno prosijo, da v svojem kraju člane in še ne vpisane obrtnike opomnijo na sestanek, da se bodo sestanka polnoštevilno udeležili. Načelnik.

Občni zbor Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov škojeloškega okraja se vrši dne 19. marca t. l. ob 10. uri v mestni hiši v Škofji Loki. Načelstvo.

Izdajatelj konzorcij »Obrtnega Vestnika«.
Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.
Tiskarna Makso Hrovatin v Ljubljani.

Med slovenskimi obrtniki najbolj razširjeni list je „Obrtni Vestnik“. Zato inserirajte v tem listu.

ANTON KUNSTEK

TRGOVINA Z USNJEM

15, 12-4

priporoča svojo veliko zalogo usnja vseh vrst po najnižjih cenah v vsaki množini.

Pravi firnež

v priznano najboljši in zanesljivi kakovosti.

Vse vrste barv suhih in oljnatih, barve za obleke, mavec (gips), mastenec (Federweiss), ameriškansko strojno olje, prašno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarske, slikarske in zidarske čopiče, kakor tudi druge v to stroko spadajoče predmete

ima še vedno v zalogi trdka:

Medic, Rakovec & Zankl
družba z o. z.

Preje **A. ZANKL sinovi,**

Ljubljana.

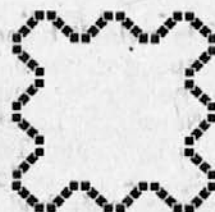
Ceniki se sedaj ne pošiljajo.

6, 6-6

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg 4.

Telefon št. 508. - Poštno-čeka. urad SHS št. 12.051. 13, 24-6

Izvršuje vsa v bančno stroko spadajoča opravila kar najkulantneje. Obrestuje vloge na knjižlice in na tekoči račun s

4%

od dne vloge do dne dviga.

I. in največja jugoslovanska tovarna za barvanje, kemično čiščenje, pranje in svetlo-likanje perila.

➔ **Barva** vedno vsakovrstno blago,

➔ **čisti** obleke,

➔ **pere** vsakovrstno perilo in hodi brezplačno na dom iskat,

➔ **svetlo lika**

ovratnike, zapestnice, srajce.

4, 6-6

Jos. Reich.

Tovarna: Poljanski nasip štev. 4.

Podružnica: Šelenburgova ulica 4.

Poštna naročila se točno izvršujejo.

Nujna dela se takoj izvršujejo.

M. KUŠTRIN

LJUBLJANA
DUNAJSKA C. 20. — TELF. 470.

PODR. MARIBOR
JURČIČEVA ULICA 9.

PRIPOROČA
PNEVMATIKE ZA AUTO
IN KOLESNA, TER VSAKE VRSTE
GUMIJEVIH PREDMETOV, ISOLIRANE ŽICE
ZA ELEKTRIČNO NAPELJAVO IN ELEKTROTEH-
NIČNI MATERIJAL PO NAJNIŽJIH DNEVNIH CENAH ! ! ! !

1, 19-6

5 7-6

Zavod za tehnične 2, 6-6
in elektrotehnične naprave
Vojnovič & Cie - Ljubljana
Wilsonova c. 22, se priporoča.

ANTON TONEJC in DRUG
Vedno v zalogi jedilno, tovarniško ter živinsko sol.
Kupuje ter prodaja deželne pridelke.
Maribor, Mlinska ulica št. 23. 7 6-6

JADRANSKA BANKA

Delniška glavica: K 30,000.000.—. Rezerva nad K 10,000.000.—.

Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljubljana, Metkovič, Opatija, Split, Šibenik, Trst, Zader.

Ekspozitura: **Brzjavni naslov:**
Kranj. **Jadranska.**

Sprejema: vloge na knjižice, vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Rentni davek plača iz svojega.

Kupuje in prodaja: menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja: čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: na vrednostne papirje in na blago ležeče v javnih skladiščih; daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje. 3 6-6

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

⌘ ⌘ KONGRESNI TRG 4. ⌘ ⌘

Vabilo na podpisovanje delnic.

II. emisija delnic.

Upošteva je ugoden razvoj Obrtne banke v Ljubljani, stalno naraščanje vlog in kreditov ter potrebo po lastnih sredstvih, sklenil je upravni svet Obrtne banke v Ljubljani glasom sklepa izrednega občnega zbora z dne 12. februarja 1921 provesti zvišanje delniške glavnice od 2,000.000 K na

5,000.000 K

z izdajo novih 15.000 delnic po nominalu K 200— s pravico do čistega dobička v letu 1921 pod sledečimi pogoji:

1. Starim delničarjem pripade opsijska pravica in sicer na vsako staro delnico po ena nova delnica po kurzu K 200—, prištevši za stroške in obresti K 40— za komad. Začasno potrdilo delnic I. emisije se ima pri podpisovanju predložiti.

2. Ostalih 5.000 delnic je na razpolago delničarjem oziroma novim subskribentom po tečaju K 220— prištevši K 40— za obresti in stroške za vsako delnico.

3. Podpisovanje delnic traja od 1. marca do 31. marca 1921. Delničarji, ki v tem roku ne izvrše pravice opcije, izgube to pravico. Istočasno s podpisovanjem delnic je treba tudi polno vplačati odpadajoči znesek.

4. Kurzni dobiček, ki nastane iz izdaje novih delnic, se po odbitku vseh stroškov obresti in pristojbin pripiše rezervnemu zakladu.

5. Pravico do repartacije si pridržuje upravni svet in se za nedodeljene delnice vplačani zneski vrnejo s 4% obresti.

6. Za uspeh te emisije jamči posebni sindikat.

Subskripcijske prijave sprejemajo že sedaj: Obrtna banka v Ljubljani, dalje Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Celju, Mariboru, Ptuju in Brežicah ter Prva hrvatska obrtna banka v Zagrebu.

Ljubljana, meseca marca 1921.

**Upravni svet Obrtne banke
v Ljubljani.**